

De wandelroutes lopen zoals gesteld over dijkjes, die hier en daar smal, overwoekerd en onregelmatig zijn (holen, gaten); enige zin in avontuur en lichamelijke inspanning is nodig. Mensen die slecht ter been zijn, kunnen problemen ondervinden. De hele ommeegang beslaat ongeveer 4,5 km inclusief een overtochtje met een voetveer dat zelf met een zwengel in beweging gebracht moet worden (uitstekende plek voor picknick met grote ijsvogelkans).

Een bezoek op een natte dag of in het natte seizoen vereist waterdichte wandelschoenen of kaplaarzen. In de zomer willen dazen nog wel eens lastig zijn en in de ochtenduren steekmuggen, die geen moeite hebben met het doorsteken van broek of shirt. Mijn advies is om een flinke bus “Deet” in de rugzak te stoppen.

Aan de noordoostkant van het gebied loopt een fietspad. Vandaar is het gebied te overzien, echter vaak met tegenlicht.

Honden zijn toegestaan, mits aangelijnd.

Zolang de binnenring nog belopen mag worden, adviseer ik om aan de voet van de buitenkant van de dijk te lopen en er af en toe overheen te spieken om de grote groepen vogels op de plas niet te verstoren.

Vliegend object naar links

door Bert van Dijk

Grauwe pijlstormvogel, vorkstaartmeeuw, vaal stormvogeltje en meer van dat moois. In de jaren dat ik met vogels kijken begon, zag je zulke soorten regelmatig langskomen: als afbeelding in de vogelgids. Langdurig over zee turen naar eventueel langtrekkende vogels werd in die tijd nauwelijks gedaan. Daardoor zie je grauwe pijlstormvogel en vorkstaartmeeuw in Elseviers Vogelgids uit 1963 (“de Kist”) als dwaalgast staan met respectievelijk slechts 3 en 11 waarnemingen. Het vaal

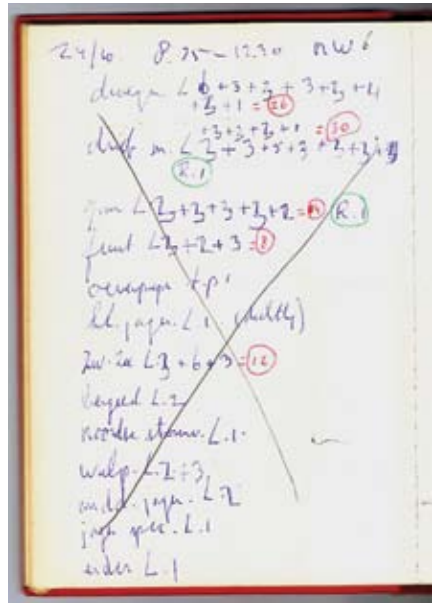
Bert

stormvogeltje kwam er toen wat beter van af met de omschrijving “vrij zeldzame, in sommige jaren meer voorkomende onregelmatige gast”.

Dat veranderde toen in 1972 de Club van Zeetrekwaarnemers werd opgericht. Vanaf die tijd werd er bij onder andere Noordwijk, Scheveningen en Camperduin door een groepje vogelaars fanatiek over zee gespeurd. Al snel werd duidelijk dat sommige soorten lang niet zo zeldzaam waren als verondersteld. In de jaren daarna gingen veel vogelaars, enthousiast en nieuwsgierig geworden door de resultaten, ook aan zeetrek “doen”. Zo ben ik ook begonnen op de Maasvlakte. Ik ontmoette daar Gerrit Goedhart, Just Palm en Ed van Wijk die vaak bij de Maasmond te vinden waren om naar zeevogels te kijken. Als Gerrit een vogel in het vizier kreeg die door de afstand (nog) niet op naam te brengen was, hoorde je: “Vliegend object naar links” (dan wel rechts). Sinds die tijd heb ik vele uren naar vliegende objecten boven zee (uit-)gekeken. Het liefst in de herfst en mét wensenlijstje: wind uit west tot noordwest – windkracht

6 tot 8 – hooguit enkele buien en het allerbelangrijkste: tijd om naar de Maasvlakte te gaan.

Zulke dagen zijn spaarzaam en heb je eindelijk zo'n dag dan geeft dat zeker niet de garantie dat je naar huis gaat met een welgevuld aantekenboekje. Want soms blijft het, ondanks een noordwest 7, akelig leeg boven zee. Maar er zijn van die dagen dat je ogen en aantekenblaadjes te kort komt en tussen honderden andere voorbijtrekkende vogels de smikkelsoorten eruit kunt pikken. Zoals op 14 september 1997, toen 35 noordse stormvogels voorbij vlogen en op 21 september 2004 was het een noordse pijlstormvogeldag: 17 van deze mooie vogels gezien. De "zeldzame" grauwe pijlstormvogel: op woensdag 1 oktober 2008 klopte alles van het wensenlijstje op één ding na: ik kon niet de hele dag naar de Maasvlakte. Vanuit mijn werk direct op pad en zodoende kon ik nog het staartje van deze pijlendag meemaken: in totaal 28 stuks vlogen, prachtig keilend, langs naar zuid! De écht schaarse valse pijlstormvogel heb ik tot nu toe 4x gezien, met als topdag 8 september 2013, toen we er maar liefst 3 dagen langskomen.

Bert's notitieboekje

In sommige jaren zijn er massale verplaatsingen van door storm uit de koers geraakte kleine alken. Dat was onder andere in 2007 het geval, toen op 10 november na een zware noordwesterstorm vele tientallen van deze vliegende propjes langs vlogen. Een aantal hiervan plofte uitgeput neer in de beschutting biedende Edisonbaai. Veel rust werd ze echter niet gegund, want zilvermeeuwen en grote mantelmeeuwen hadden wel trek in een lekker hapje; het werd dus meer onderduiken dan uitrusten.

Misschien wek ik met bovenstaande de indruk dat het alleen de moeite waard is om naar schaarse soorten en zeldzaamheden te kijken, maar dat is zeker niet het geval!

De "gewone" soorten zijn en blijven leuk om langs te zien komen, zeker als ze dat in grote aantallen doen. Zo stond ik op

26 september 1993 bij zonsopgang langs een polderweggetje bij Tinte om spreeuwen te tellen. Ik was deze dag aan de beurt om hier te staan voor het spreeuwentrek onderzoek dat vanuit de Vogelwerkgroep door Joop Marquenie werd gecoördineerd. Na afloop van de telling toch nog maar even gaan kijken bij Julius Röntgen die bij Slag Maasmond zijn telpost had. Spreeuwen waren hier niet veel langs getrokken, vertelde Julius, maar jan van genten des te meer! In de paar uurtjes dat ik hier stond,

Zeetrektellen (foto:Hugo van der Slot)

kwamen er, vaak in langgerekte slierten en laag over de golven zeilend, maar liefst 325 voorbij, een prachtig gezicht. Jan Velthuis, die bij de vuurtoren had gestaan, vertelde dat hij er die ochtend zeker 1000 had gezien! Drieteenmeeuwen en dwergmeeuwen kunnen soms ook in flinke aantallen gezien worden. Op 23 december 1991 passeerden zo'n 400 drieteenmeeuwen en op 7 januari 2007 ruim 1100 de telpost. Veel dwergmeeuwen waren te zien op 4 november 2002 en 6 januari 2008 met respectievelijk 700 en 589 exemplaren.

Zeetrekten is een aparte tak van vogels kijken waar je veel zitveles en geduld voor moet hebben. Niet iedereen is gecharmeerd van het idee om op een stoeltje zittend urenlang over zee te "moeten" turen in de hoop een vliegend object te zien en al helemaal niet als het stormt en regent. Toch kan ik iedereen aanraden om eens een kijkje te komen nemen bij de nieuwe telpost langs de Prinses Maximaweg op de Tweede Maasvlakte. Het zou zo maar kunnen dat u de keer daarna óók met een stoeltje komt en mocht u die vergeten, geen probleem, er zijn zitbanken aanwezig!

Samenvatting “Ringverslag Parnassiavlak Voornes Duin periode 2009 t/m 2013”

door Hans op den Dries

De vangsten uitgewerkt in een tabel kunt u zien in de digitale versie van “In de Branding” op onze website.

1. Inleiding

Jaarlijks worden vanaf 1988 door leden van de Vogelwerkgroep van de KNNV afdeling Voorne op het Parnassiavlak of het Groene Strand in Voornes Duin vogels geringd. Het gebied is in beheer bij het Zuid-Hollands Landschap. De resultaten van het ringwerk worden ter beschikking gesteld aan het Vogeltrekstation (VTS) in Wageningen.

In de periode tot 2010 is er voornamelijk onder leiding van Adrie van der Heiden geringd, met als mede-ringer Hans op den Dries. Door omstandigheden is er in 2009 vier maal en in 2010 slechts één maal geringd. Onder regie van Hans op den Dries is het ringen vanaf 2011, dankzij de versterking van de groep met een aantal enthousiaste helpers, weer helemaal opgepakt. In dit artikel wordt vooral aandacht besteed aan de resultaten in de jaren 2011 t/m 2013. In het slothoofdstuk worden die resultaten voor een aantal soorten in meerjarig perspectief gezet en gerelateerd aan de gevonden uitkomsten in andere gebieden.

2. De ringgroep Voorne

a. De samenstelling:

De ringgroep Voorne bestaat uit twee ringers met een ringvergunning en een aantal vaste assistent-ringers. De vergunning is verstrekt door het VTS.

b. De ringlocatie:

De ringlocatie is gelegen aan de zuidoever van het Oostvoornse Meer op het Parnassiavlak in Voornes Duin. Het gebied is in beheer bij het Zuid-Hollands Landschap (ZHL). Op deze locatie